

Şükran Özkahraman Koç

Süleyman Demirel University, sukran.ozkahraman@gmail.com,
Isparta-Turkey

DOI	http://dx.doi.org/10.12739/NWSA.2020.15.2.4B0031
ORCID ID	0000-0001-7286-6477
CORRESPONDING AUTHOR	Şükran Özkahraman Koç

**EBELİK ÖĞRENCİLERİNİN DUYGUSAL ZEKA DÜZEYLERİ İLE İLETİŞİM BECERİLERİ
ARASINDAKİ İLİŞKİ**

ÖZ

Tanımlayıcı tipteki bu araştırma ebelik öğrencilerinin duygusal zeka düzeyleri ile iletişim becerileri arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın evrenini 290 ebelik öğrencisi oluşturmuş olup, araştırmaya katılmayı kabul eden 250 ebelik öğrencisi örneklem grubunu oluşturmuştur (Katılım hızı %86.2). Araştırmanın verileri sosyodemografik soruların olduğu anket formu, Schutte ve arkadaşlarının hazırladığı Duygusal Zekâ Ölçeği, Ersanlı ve Balcı tarafından geliştirilen İletişim Becerileri Envanteri kullanılmıştır. Ebelik öğrencilerinin yaş ortalamaları 20.63±1.04'dür. Öğrencilerin duygusal zeka puanı 157.49±16.25, toplam iletişim beceri puanı 166.03±16.14 bulunmuştur. Bu çalışmada öğrencilerin duygusal zekâ puanları ile iletişim beceri puanları yüksek bulunmuştur. Ebelik öğrencilerinin toplam ölçek puanları arasındaki korelasyon değeri orta derecede pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur (r=0.514 p<0.05).

Anahtar Kelimeler: Öğrenci Ebe, Duygusal Zeka, Sağlık, İletişim Becerisi, Kolmogorov-Smirnov Testi

**THE RELATIONSHIP BETWEEN MIDWIFERY STUDENTS' EMOTIONAL INTELLIGENCE
LEVELS AND COMMUNICATION SKILLS**

ABSTRACT

This descriptive study was conducted to examine the relationship between the emotional intelligence and communication skills of midwifery students. The population of the research consisted of 290 midwifery students and 250 midwifery students who agreed to participate in the research constituted the sample group (participation rate 86.2%). The data of the study were used in the questionnaire with socio-demographic questions, the Emotional Intelligence Scale prepared by Schutte et al., And the Communication Skills Inventory developed by Ersanlı and Balcı. The average age of midwifery students is 20.63±1.04. The emotional intelligence score of the students was 157.49±16.25 and the total communication skill score was 166.03±16.14. In this study, students' emotional intelligence scores and communication skill scores were found high. Correlation value between midwifery students' total scale scores was found to be moderately positive significant relationship (r=0.514, p<0.05).

Keywords: Student Midwife, Emotional Intelligence, Health Communication Skills, Kolmogorov-Smirnov Test

How to Cite:

Özkahraman Koç, Ş., (2020). Ebelik Öğrencilerinin Duygusal Zeka Düzeyleri İle İletişim Becerileri Arasındaki İlişki, Life Sciences (NWSALS), 15(2):1-8, DOI: 10.12739/NWSA.2020.15.2.4B0031.

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Davranışlarımızı yönlendiren ve etkileyen duygular; düşünce, fikir ve eylemlerimiz üzerinde büyük bir etkiye sahiptir. Aynı zamanda duygular insanların davranışlarını yönlendirip bilgilerini analiz ve sentez etme yanında bazı yeterliliklerinin ortaya çıkmasında da etkili olmaktadır. Duygusal zeka duygularımızı, sezgilerimizi ifade etme yönünde insanlar arasında uyumu gerçekleştirmek için duyguları kullanmak olarak tanımlanmaktadır. Duygusal zeka, iş yerindeki insan ilişkilerinin niteliğine de katkıda bulunmaktadır. Çünkü duygular; düşünceler ve niyetler hakkındaki bilgileri iletmede, sosyal ilişkileri koordine etmede ve iletişim ile sosyal fonksiyonlarda rol oynamaktadırlar [1, 2 ve 3]. İnsanların en fazla ihtiyaç duydukları alan olan sağlık hizmetleri gün geçtikçe değişip gelişmektedir. Özellikle hasta ve sağlıklı bireyin isteklerinin karşılanmasında sağlık çalışanlarının iletişiminin önemi giderek artmıştır. Sağlık çalışanları için hastaların duygularını anlama ve bunu hastaya iletilebilmek sağlıklı iletişim açısından son derece önemlidir. İşte tam da burada duygusal zeka kavramı devreye girmektedir. Duygusal zekaya sağlık sektöründe çalışanlar açısından bakıldığında; özellikle hastalar ile iyi bir ilişki kurabilmeleri için, önce kendilerinin duygularının farkında olabilen ve duygularını yönetebilen, empati kurabilen kendi kendini motive edebilen ve etkin iletişim içinde olan, bir başka deyişle duygusal zeka becerileri gelişmiş bireyler olmaları gerekmektedir [4]. Yurt dışında yapılan sistematik derleme çalışmasının sonuçlarından anlaşıldığı üzere, sağlık çalışanlarında duygusal zeka kavramı büyük önem taşımaktadır. Çünkü bu mesleklerin, hastalarla direkt iletişim kurmayı gerektirmesi ve hizmetin ancak ekip çalışması ile sunulabilmesi, duygusal zeka kullanabilmeyi ön plana çıkarmaktadır [5]. Duygusal destek ebelerin kadınlarla iletişimde önemli etkiye sahip olup, verilen sağlık hizmetinin kalitesinde de önemli bir yere sahiptir. Ebeler, sağlıklı ve hasta bireylere bakım verirken olumlu duyguların yanı sıra anksiyete, korku, acı ve üzüntü gibi olumsuz duygular da yaşamaktadırlar. Hunter (2010) ebelerdeki duygusal zekâyı Hochschild'in teorik çerçevesini kullanarak incelemiş ve ebelerin çalışma alanında çok fazla duygusal durumla karşı karşıya kaldıklarını bildirmiştir. Ebelerin çalışma hayatlarında başarılı olabilmeleri etkin ebelik bakımı verebilmelerinden geçmektedir. Bundan dolayı kadın ve ailesinin aldığı bakımın kalitesini yüksek tutabilmesi ve yaşamın her alanında başarılı olabilmesi için duygusal zeka becerilerini kullanmalıdır [6, 7, 8 ve 9].

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Bu çalışma ile ebelik öğrencilerinin duygusal zeka düzeyleri ile iletişim becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Yapılan birçok araştırmada duygusal zekâ seviyesi yüksek olan kişilerin, olumlu düşünen, diğer bireylerle iletişimlerinde uyumlu, mutlu, ılımlı ve aynı zamanda yaşam doyumu yüksek kişiler olduğu belirlenmiştir [10]. Duygusal zeka insanların birbirleriyle ilişkilerinde önemli bir yere sahip olduğundan, insanların iletişim becerileri ve karşısındakini anlayabilme yeteneğine sahip olmayı gerektiren mesleklerde oldukça önem kazanmaktadır. Aynı zamanda duygusal zeka becerileri yüksek olan bireyler empati kurabildikleri için karşısındaki insanların problemlerini anlamada daha başarılıdırlar. Üniversite ortamında farklı farklı zorluklarla karşılaşan öğrenciler, arkadaşlık kurma ve sürdürmede, iletişim kurmada ve kendini ifade etmede zorluklar yaşamaktadır. Duygusal zekası yüksek olan öğrencilerin üniversite çağında, öğrencilere pozitif katkısı ve düşük olmasının ise negatif etkisi kişilerarası iletişimlerini etkilemektedir. Buradan yola çıkarak üniversite

öğrencilerine ileriki mesleki yaşamlarında etkili ve sağlıklı iletişim kurabilmeleri için duygusal zeka konularını içeren iletişim dersleri verilebilir. Çalışma bu anlamda büyük öneme sahiptir.

3. GEREÇ VE YÖNTEM (MATERIALS AND METHODS)

3.1. Araştırmanın Tipi ve Örnekleme

(Sample and Type of Research)

Bu çalışma ebelik öğrencilerinin duygusal zeka düzeyleri ile iletişim becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi amacı ile tanımlayıcı olarak planlanmıştır. Araştırmanın evrenini bir kamu üniversitesinin Ebelik bölümünde 2019-2020 eğitim öğretim yılında öğrenim gören 290 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmaya katılmayı kabul eden 250 öğrenci örneklem grubunu oluşturmuştur. Araştırmaya katılım hızı %86.2'dir.

3.2. Veri Toplama Araçları (Data Collection Tools)

Araştırmanın verilerini toplamak için Sosyodemografik Özellikler Formu, Duygusal Zeka Ölçeği ve İletişim Becerileri Envanteri kullanılmıştır. Anket uygulaması sınıf ortamında yüz yüze görüşme tekniği ile yapılmıştır.

3.2.1. Sosyodemografik Özellikler Formu

(Forms of Socio-Demographic Questions)

Bu form araştırmacı tarafından hazırlanmış 11 sorudan oluşmaktadır. Form öğrencilerin yaş, anne-baba eğitim durumu, en uzun süre yaşadığı yer, kardeş sayısı, çalışma durumu, başarı ve iletişim algısını içeren vb. sorulardan oluşmaktadır.

3.2.2. Duygusal Zekâ Ölçeği (Emotional Intelligence Scale)

Schutte ve arkadaşları tarafından geliştirilen, Türkçeye uyarlaması Tatar ve arkadaşları tarafından yapılan ölçek 33 madde ve duygusal farkındalık ve değerlendirme, duygusal düzenleme/yönetim, empatik duyarlılık ve duyguların kullanımı olmak üzere dört boyuttan oluşmaktadır [11 ve 12]. Bu çalışmada Cronbach Alpha katsayısı Duygusal Zeka Ölçeği için .84 bulunmuştur.

3.2.3. İletişim Becerileri Envanteri

(Communication Skills Inventory)

Ersanlı ve Balcı (1998) tarafından geliştirilen envanter likert tipi 45 maddeden ve 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Bu alt boyutlar bilişsel, duygusal ve davranışsal olarak adlandırılmıştır. Her bir boyutu ölçen 15 madde vardır [13]. Bu çalışmada Cronbach Alpha katsayısı İletişim Becerileri Envanteri için .81 bulunmuştur.

3.3. Araştırmanın Değişkenleri (Variables of Research)

Araştırmada Duygusal Zeka Ölçeği puanı ile İletişim Becerileri Envanteri puanı bağımlı değişkenlerdir.

3.4. Verilerin Analizi (Analysis of Data)

Çalışmadan elde edilen veriler değerlendirilirken, istatistiksel analizler için SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 21 programı kullanılmıştır. Çalışmada kullanılan likert tipi duygusal zekâ ve iletişim becerileri ölçeklerinden elde edilen bulguların normal dağılıma uyup uymadığı Kolmogorov-Smirnov testi ile analiz edilmiştir. Kolmogorov-Smirnov testi ile yapılan analizde duygusal zeka ölçeğinin verilerinin bulunan anlamlılık değerinin (0.361) normal dağılıma uyduğunu göstermektedir. Aynı zamanda çalışmada kullanılan iletişim becerileri ölçeğinden elde edilen verilerin de normal dağılıma uygunluğu analizinde verilerin anlamlılık

değerinin (0.615) normal dağılıma uyduğu bulunmuştur. Araştırmanın verilerinin değerlendirilmesinde frekans, yüzde, ortalama, standart sapma, korelasyon ve regresyon analizi yapılmıştır. Sonuçlar %95'lik güven aralığında, anlamlılık $p < 0.05$ düzeyinde değerlendirilmiştir.

3.5. Araştırmanın Sorusu (Research Question)

Ebelik öğrencilerinin duygusal zeka düzeyleri ile iletişim becerileri arasında ilişki var mıdır?

3.6. Araştırmanın Sınırlılıkları (Research Limits)

Araştırmanın sonuçları örneklem grubu ve kullanılan veri toplama araçları ile sınırlıdır.

4. BULGULAR (FINDINGS)

Ebelik öğrencilerinin yaş ortalaması 20.63 ± 1.04 'dür. Öğrencilerin %85.0'ı anne-babası birlikte yaşamakta, %15.0'ının anne-babası ayrı yaşamaktadır. Öğrencilerin %96.0'ı en az bir kardeşe sahiptir. Öğrencilerin %45.5'i en uzun süre ilçede, %35.5'i il merkezi/büyükşehirde, %19.0'ı köyde yaşamaktadır. Ebelik öğrencilerinin annelerinin %61.2'si ilköğretim, %28.8'i orta öğretim, %10.0'ı yükseköğretim mezunudur. Öğrencilerin babalarının eğitim durumlarına bakıldığında ise %30.0'ının ilköğretim, %52.0'ının ortaöğretim, %18.0'ının yükseköğretim mezunudur. Ebelik öğrencilerinin %74.0'ının başarı durumlarını orta/kötü olarak, %26.0'ının iyi/çok iyi olarak değerlendirmişlerdir. Öğrencilerin %86.0'ının akranları ile iletişim kurmakta zorlanmadıkları bulunmuştur.

Tablo 1. Ebelik öğrencilerinin duygusal zeka ölçeği alt boyutları puan ortalamaları

(Table 1. Average points of emotional intelligence scale subscales of Midwifery students')

Ölçek Boyutları	Madde Sayısı	Ölçekten Alınabilecek En Küçük ve En Büyük Puan	X±SS
Duygusal Farkındalık ve Değerlendirme	6	6-30	28.19±12.45
Duygusal Düzenleme/Yönetim	13	13-65	52.12±11.52
Empatik Duyarlılık	6	6-30	29.16±13.15
Duyguların Kullanımı	8	8-40	28.02±14.17
Ölçek Toplam	33	33-165	157.49±16.25

Ebelik öğrencilerinin Duygusal Zeka Ölçeği puan ortalamaları ve standart sapmalarının dağılımı Tablo 1'de gösterilmiştir. Buna göre Duygusal Zeka Ölçeğinin Duygusal Farkındalık ve Değerlendirme alt boyutunun puan ortalaması 28.19 ± 12.45 , Duygusal Düzenleme/Yönetim alt boyutunun 52.12 ± 11.52 , Empatik Duyarlılık alt boyutunun 29.16 ± 13.15 , Duyguların Kullanımı alt boyutunun $28,02 \pm 14,17$ olarak hesaplanmıştır. Ayrıca Duygusal Zeka Ölçeği toplam puan ortalaması 157.49 ± 16.25 olarak bulunmuştur. Ölçekten alınabilecek en büyük puan 165 ile karşılaştırıldığında ebelik öğrencilerinin Duygusal Zeka düzeylerinin yüksek olduğu bulunmuştur. Ebelik öğrencilerinin İletişim Becerileri Envanteri puan ortalamaları ve standart sapmalarının dağılımı Tablo 2'de gösterilmiştir. Buna göre İletişim Becerileri Envanterinin "bilişsel" alt boyutunun puan ortalaması 67.28 ± 4.55 , "duygusal" alt boyutunun 63.0 ± 2.25 , "davranışsal" alt boyutunun 62.35 ± 4.21 olarak hesaplanmıştır. Ayrıca İletişim Becerileri Envanteri toplam puan ortalaması 166.03 ± 16.14 olarak bulunmuştur. Ölçekten alınabilecek en büyük puan 225 ile karşılaştırıldığında ebelik öğrencilerinin İletişim Becerileri düzeylerinin yüksek olduğu bulunmuştur.

Tablo 2. Ebelik öğrencilerinin iletişim becerileri envanteri alt boyutları puan ortalamaları
(Table 2. Average points of communication skills inventory subscales of Midwifery students')

Ölçek Boyutları	Madde Sayısı	Ölçekten Alınabilecek En Küçük ve En Büyük Puan	X±SS
Bilişsel	15	15-75	67.28±4.55
Duygusal	15	15-75	63.0±2.25
Davranışsal	15	15-75	62.35 ±4.21
Ölçek Toplam	45	45-225	166.03±16.14

Tablo 3. Öğrencilerin duygusal zeka ölçeğinin alt boyut puanlamaları ile iletişim becerileri envanteri alt boyut puanlamaları arasındaki ilişki
(Table 3. The relationship between the subscale scores of the students' emotional intelligence scale and the communication skills inventory subscale scores)

İletişim Becerileri Envanteri	Duygusal Zeka Ölçeği							
	Duygusal Farkındalık ve Değerlendirme		Duygusal Düzenleme/ Yönetim		Empatik Duyarlılık		Duyguların Kullanımı	
	r	p	r	p	r	p	r	p
Bilişsel	0.020	0.816	-0.423	0.00*	0.447	0.00*	0.495	0.00*
Duygusal	0.054	0.436	-0.389	0.00*	0.298	0.00*	0.478	0.00*
Davranışsal	0.032	0.571	-0.347	0.00*	0.353	0.00*	0.513	0.00*

Ebelik öğrencilerinin Duygusal Zeka Ölçeği alt boyutlarının puan ortalamaları ile İletişim Becerileri Ölçeğinin alt boyutlarının puan ortalamaları arasındaki ilişki Tablo 3'te gösterilmiştir. Duygusal Zeka Ölçeği alt ölçeği Duygusal Farkındalık ve Değerlendirme alt boyutu ile Bilişsel, Duygusal, Davranışsal alt boyutları arasında pozitif yönlü, düşük düzeyde ($r=0.020$, $r=0.054$, $r=0.032$) aralarında anlamlı ilişki bulunmamıştır. Duygusal Düzenleme/Yönetim alt boyutu ile Bilişsel, Duygusal, Davranışsal alt boyutları arasında negatif yönlü, orta düzeyde ($r=-0.423$, $r=-0.389$, $r=-0.347$) aralarında anlamlı ilişki bulunmuştur. Empatik Duyarlılık alt boyutu ile Bilişsel, Duygusal, Davranışsal alt boyutları arasında pozitif yönlü, orta düzeyde ($r=0.447$, $r=0.298$, $r=0.353$) aralarında anlamlı ilişki bulunmuştur. Duyguların Kullanımı alt boyutu ile Bilişsel, Duygusal, Davranışsal alt boyutları arasında pozitif yönlü, orta düzeyde ($r=0.495$, $r=0.478$, $r=0.513$) aralarında anlamlı ilişki bulunmuştur. Öğrencilerin Duygusal Zeka Ölçeği ile İletişim Becerileri Envanteri puan ortalamaları arasındaki korelasyonda, pozitif yönlü ve orta düzeyde ($r=0.514$) istatistiksel olarak aralarında anlamlı bir ilişki olduğu ($p<0.05$) bulunmuştur.

5. TARTIŞMA (DISCUSSION)

Bu çalışma ebelik öğrencilerinin duygusal zekaları ile iletişim becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla planlanmış tanımlayıcı bir araştırmadır. Ebelik öğrencilerine yönelik bu konuyla ilgili yapılan çalışmaların sayısı az olmasından dolayı farklı örneklem gruplarını ele alan araştırmalar çalışmanın bulgularını değerlendirmek için kullanılmıştır. Bu nedenle bu çalışma ebelik alanında öğrenciler üzerinde yapılacak bundan sonraki çalışmalara ışık tutacağı düşünülmektedir. Üniversite öğrencileri üzerinde ilgili literatür incelendiğinde iletişim becerilerini ölçen birçok çalışma yapılmıştır. Ebelik ve hemşirelik öğrencileri üzerinde yapılan bir çalışmada 165 puan [14], meslek yüksekokulu öğrencileri üzerinde yapılan bir çalışmada iletişim becerileri puanı 166 puan [15], Sağlık

Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencilerinde yapılan çalışmada 111 puan [16], öğretmen adayları üzerinde yapılan bir çalışmada 170 puan olarak bulunmuştur [17]. Sağlık yüksekokulu öğrencilerinin 102 puan [18], asistan doktorların ise 150 puan bulunmuştur [19]. Bu araştırmada iletişim becerileri puan ortalaması 166 puan ile diğer öğrenci çalışmalarının puanlarından yüksek bulunmuştur. Ebelik öğrencilerinin hastane uygulamalarında sağlıklı ve hasta bireylerle iletişim halinde olmaları öğrencilerin duygusal zekalarının ve iletişim becerilerinin iyi düzeyde olmasını sağladığı düşünülmektedir.

Araştırmanın diğer değişkeni ise duygusal zeka düzeylerinin belirlenmesidir. Bununla ilgili olarak ise; üniversite öğrencileri üzerinde yapılan bir çalışmada duygusal zeka ile iletişim becerileri arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur [20]. Ebelik öğrencileri üzerinde yapılan bir çalışmada duygusal zeka (150 puan) ve iletişim becerileri puanlarının (163 puan) bu çalışmadan elde edilen puanlara yakın bulunmuş olup, duygusal zeka ile iletişim becerileri arasında anlamlı ilişki bulunmamıştır [21]. Üniversite öğrencilerinin duygusal zeka ve iletişim becerilerinin incelendiği başka bir çalışmada; ikinci yarıyılıda öğrencilerin duygusal zeka ve iletişim becerileri ölçülmüştür. Sonrasında öğrencilere duygusal zeka ve iletişim üzerine ders verildikten sonra dördüncü yarıyılıda tekrar ölçüm yapılmıştır. Yapılan karşılaştırmalar sonucunda öğrencilerin duygusal zeka puanlarının arttığı, iletişim beceri puanlarında ise anlamlı bir farklılık bulunamamıştır [22]. Gençlik kamplarında çalışan lider adayları üzerinde yapılan bir çalışmada lider adaylarının duygusal zeka ve iletişim becerileri düzeylerinin olumlu yönde ilişkili olduğu bulunmuştur [23].

Hemşirelerin duygusal zeka ve iletişim becerileri arasında ilişkinin incelendiği bir araştırmada hemşirelerin duygusal zekalarının yüksek, iletişim becerilerinin iyi düzeyde olduğu ve aralarında olumlu, anlamlı ve orta düzeyde bir ilişki olduğu belirlenmiştir [24]. Hemşirelik öğrencileri üzerinde yapılan bir çalışmada duygusal zeka puanı ile iletişim becerileri puanı arasında pozitif yönde kuvvetli bir ilişki saptanmıştır [25]. Turizm öğrencileri üzerinde yapılan bir çalışmada da duygusal zeka ve iletişim becerileri arasında pozitif bir ilişki bulunmuştur [26]. Psikiyatri kliniklerinde çalışan hemşireler üzerinde yapılan bir çalışmada duygusal zeka puanları yüksek olan hemşirelerin iletişim becerileri puanlarının da bu çalışmayı destekler nitelikte yüksek olduğu bulunmuştur [27]. Alan yazın incelendiğinde duygusal zeka ile iletişim becerileri arasında pozitif yönde ilişki olduğunu göstermektedir [28, 29, 30 ve 31]. Bu çalışmada da ebelik öğrencilerinin ölçeklerin alt boyutları arasındaki ilişki incelendiğinde, duygusal zeka ölçeğinin empatik duyarlılık alt boyutu ile iletişim becerileri ölçeğinin alt boyutları arasında anlamlı ilişki bulunmuştur. Benzer şekilde üniversite öğrencileri üzerinde yapılan bir çalışmada empatik duyarlılık boyutu ile iletişim becerileri alt boyutları arasında anlamlı ilişki bulunmuştur [32]. Hemşirelik öğrencileri üzerinde yapılan başka bir çalışmada duyguların farkında olma, kendini motive etme ile iletişim becerileri puan ortalamaları ile karşılaştırma grubuna göre istatistiksel olarak anlamlı olduğu saptanmıştır [25]. Literatürde duygusal zeka ile iletişim becerileri arasındaki ilişkiyi inceleyen farklı örneklem grupları üzerinde yapılan çalışmaların sonuçları incelendiğinde; genellikle duygusal zeka düzeyleri ile iletişim beceri düzeyleri arasında pozitif yönlü ilişki bulunduğu saptanmıştır. Bu çalışmada da ortaya çıkan sonuç ilgili literatürü destekler niteliktedir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER (CONCLUSION AND RECOMMENDATIONS)

Bu çalışmada ebelik öğrencilerinin duygusal zeka düzeyleri ve iletişim becerileri puanlarının yüksek ve aralarında anlamlı ilişki çıkması duygusal zeka ve iletişim becerileri konularındaki bilgilerini günlük hayatlarında nasıl kullanacaklarını biliyor olmalarından kaynaklanabilir. Bu çalışmanın bulguları farklı örneklem grupları ile yapılmış çalışmalarla tartışılmış olup, öğrenci ebeler üzerinde benzer ölçeklerin uygulandığı başka çalışmaların yapılmasının literatüre katkısının olacağı önerilmektedir.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

- [1] Mervelde, P.E., (2006). Yedi Adımda Duygusal Zeka. (T. Kırıcı, Çev.) İstanbul: Omega Yayın.
- [2] Toktamışoğlu, M., (2004). Aklın Öteki Sesi Duygusal Zekayla Başarı. İstanbul: Kapital Yayıncılık.
- [3] Lopes, P.N., Grewal, D., Kadis, J., et al., (2006). Evidence That Emotional Intelligence is Related to Job Performance and Affect and Attitudes at work. *Psicothema*, 18, 132-138.
- [4] Aksütlü, S., (2013). Sağlık Çalışanlarında Duygusal Zeka ve Tükenmişlik İlişkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi SBE.
- [5] McQueen, A.C.H., (2004). Integrative Literature Reviews and Meta-Analyses, Emotional Intelligence in Nursing work. *Journal of Advanced Nursing*, 4(1):101-108.
- [6] Patterson, D. and Begley, A., (2011). An Exploration of the Importance of Emotional Intelligence in Midwifery. *Evidence Based Midwifery*, 9(3):128-134.
- [7] Hunter, B. and Warren, L., (2014). Midwives' Experiences of Workplace Resilience. *Midwifery*, 30(8):926-34.
- [8] Hunter, B., (2010). Mapping the Emotional Terrain of Midwifery: What can We See and What Lies Ahead? *International Journal of Work Organisation and Emotion*, 3:253-269.
- [9] Bekmezci, H., Apay-Ejder, S., and Özkan, H., (2014). Duygusal Zeka ve Ebelik. *HSP*, 1(2):95-101.
- [10] Acar, B. ve Baltaş, Z., (2002). Stres ve Başa Çıkma Yolları. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- [11] Schutte, N.S., Malouff, J.M., Hall, L.E., Haggerty, D.J., Cooper, J.T., Golden C.J., and Dornheim, L., (1998). Development and Validation of A Measure of Emotional Intelligence. *Personality and Individual Differences*, 25:167-177.
- [12] Tatar, A., Tok, S. ve Saltukoğlu, G., (2011). Gözden Geçirilmiş Schutte Duygusal Zeka Ölçeğinin Türkçe'ye Uyarlanması ve Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi. *Klinik Psikofarmakoloji Bülteni*, 21:325-338.
- [13] Erganlı, K. ve Balcı, S., (1998). İletişim Becerileri Envanterinin Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 10(2):7-12.
- [14] Özdemir, G., (2011). Ebelik ve Hemşirelik Öğrencilerinin İletişim Becerileri ve Yaşam Yönelimlerinin Stresle Baş Etme Tutumları Üzerine Etkisi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü.
- [15] Erigüç, G., Şener, T. ve Eriş, H., (2013). İletişim Becerilerinin Değerlendirilmesi: Bir Meslek Yüksekokulu Öğrencileri Örneği. *Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi*, 16(1):45-65.
- [16] Akyurt, N., (2009). Sağlıkta İletişim ve Marmara Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin İletişim Becerileri. *Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi*, 4(11):15-33.

- [17] Tunçeli, H.İ., (2013). Öğretmen Adaylarının İletişim Becerileri İle Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Sakarya Üniversitesi Örneği). Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi, 3(3):51-58.
- [18] Aşcı, Ö., Hazar, G. ve Yılmaz, M., (2015). Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin İletişim Becerileri ve İlişkili Değişkenler. Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, 3:160-165.
- [19] Bozkır, Ç., Tekin, Ç., Mete, B., Nacar, E. ve Özer, A., (2015). İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Asistan Doktorların İletişim Becerileri, Empatik Eğilimleri ve Etkileyen Faktörler. Medicine Science, 4(3):2473-87.
- [20] Büyükbeşe, T., Direkçi, E. ve Erşahan, B., (2017). Üniversite Öğrencilerinin Duygusal Zekâlarının İletişim Becerilerine ve Bireysel Yenilikçilik Seviyelerine Etkisi. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 7(2):221-236.
- [21] Türken, H., Es, B. ve Çalım-İldam, S., (2016). Öğrenci Ebelerin Duygusal Zekaları İle İletişim Becerileri Arasındaki İlişki. CBU-SBED, 3(4):447-452.
- [22] Avcı, Ö., (2018). Öğrencilerin Duygusal Zeka ile İletişim Becerileri Düzeylerinin Bağımlı Etkinliği Üzerine Bir Uygulama. Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 9, 18, 205-220.
- [23] Kayışoğlu, N., Doğan, İ. ve Çetin, M., (2014). Gençlik Kampı Lider Adaylarının Duygusal Zeka Düzeyleri ve İletişim Becerilerinin İncelenmesi. SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 12(1):43-50.
- [24] Cerit, B. ve Öz, F., (2019). Hemşirelerde Duygusal Zekanın İletişim Becerilerine Etkisi. Sağlık Akademisi Kastamonu, 4(1):1-21.
- [25] Kuzu, A. ve Eker, F., (2010) Hemşirelik Öğrencilerinin Duygusal Zeka ve İletişim Becerilerinin Diğer Üniversite Öğrencileri ile Karşılaştırılmalı Olarak Değerlendirilmesi. Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi, 12(3):14-29.
- [26] Pelit, E., Karaçor, M. ve Kılıç, İ., (2018). Duygusal Zekânın İletişim Becerilerine Etkisi: Turizm Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 20(1):85-107.
- [27] Tuncer, M. ve Demiralp, M. (2016). Psikiyatri Kliniklerinde Çalışan Hemşirelerde Duygusal Zekâ ve İletişim Becerileri İlişkisi: Çok Merkezli Bir Çalışma. TAF Prev Med Bull, 15(5):389-395.
- [28] Schuttle, N.S., Malouff, J.M., and Bobik, C., (2001). Coston TD. Emotional Intelligence and İnterpersonal Relations. The Journal of Social Psychology, 141(4):523-536.
- [29] Jorfi, H., (2012). Management: A Study of Organizational Culture and the Relationship between Emotional Intelligence and Communication Effectiveness. Journal of Management Research, 4(1):1-14.
- [30] Erdoğdu, Y., (2008). Duygusal Zekânın Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 7, 62-76.
- [31] Yorulmaz, M. ve Kırarç, R., (2019) Duygusal Zekâ İle İletişim Becerisi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi 4. Uluslararası Sağlık Bilimleri ve Yönetimi Kongresi e-Bildiri Kitabı. ISBN: 978-605-87853-5-9.
- [32] Çetinkaya, Ö. ve Alparslan, M.A., (2011). Duygusal Zekanın İletişim Becerileri Üzerine Etkisi: Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 16(1):363-377.